

Portretten waarin het individualisme van de kunstenaar hoogtij viert

Wanneer het Melklokaal voor hedendaagse kunst een groepsexpositie organiseert waarin een klassiek thema als het portret centraal staat, dan is het bij voorbaat zeker dat hier geen traditionele portretten te zien zullen zijn.

Beeldende kunst

 Marrije Bouman

Het portret wordt bij *A portrait show*, zoals de tentoonstelling in Heerenveen getiteld is, benaderd in de breedste betekenis van het woord. De geëxposeerde werken tonen vooral het individualistische karakter van iedere kunstenaar die verbonden is aan Melklokaal. In die zin zijn het al portretten, zelfportretten wel te verstaan, zelfs als het thema een stadsgezicht zou zijn of een stilleven. Aangezien deze kunst-

naars met het gegeven van een portret aan de slag gingen, ontstonden daar vanzelf een soort dubbelportretten uit: van de kunstenaar zelf en de persoon die hij of zij in gedachten had.

Veelzijdig

Dit zorgt ervoor dat als men de expositieruimte binnenstapt, er in eerste instantie helemaal niet aan een portrettentoonstelling wordt gedacht. De veelzijdigheid springt vooral in het oog, en de vrijheid van werkwijze die de meeste kunstenaars zich hebben verworven. Zonder uitzondering kan van allen gezegd worden dat ze een eigen

handschrift en thematiek hebben. Dat is meteen ook het aantrekkelijke van deze tentoonstelling.

Het schilderij dat er meteen uitspringt, is dat van Manu Baeyens met de mooie titel *Verzinken in koolzaad*. Het is een groot en bijna vierkant schilderij waarbij de kleur geel alles draagt. Het zien en het door-kruisen van een bloeiend koolzaadveld zorgt voor een intense ervaring. Hoogstwaarschijnlijk vanwege de kleur, geur en uitgestrektheid. Hetzelfde gebeurt min of meer bij dit spannende schilderij met overheersende symbolen en enkele menselijke figuren. Zij lijken het veld en wat zich daarin afspeelt niet te zien of net te ontdekken, alsof ze ook net op deze aarde zijn aangeland.

Veel intiemer is het kleine schilderij *Avondtuin met vogels en ik* van Anne Feddema. Het is nodig er dichtbij te gaan staan en te kijken. Het heeft in de verte iets van een gobelin, een wandkleed, met droomachtige decoraties die ook wat oosters aandoen. In dit decor zien we de schilder zelf, onopvallend met pet en zwarte kat en hij lijkt als een Lao-Tse te mijmeren.

Een ongebruikelijk concreet maar wat onbeholpen geschilderd menselijk gelaat is er te zien van Tjibbe Hooghiemstra, *zonder titel* (uit de serie *Wäldmannen*). Het is te zien dat Hooghiemstra nieuwe wegen verkent en dat verdient respect voor iemand die al zozeer een eigen stijl en oeuvre heeft opgebouwd. De kracht van Hooghiemstra zit echter in het vage, suggestieve en/of een mysterie in een onderzoeksgebied dat hij oppakt. Vaak verwerkt hij dit op of met oude, gebruikte materia-

len. Dit werk is echter geschilderd op een hagelwit doek dat van zichzelf niets heeft en ook niet echt overtuigt met wat erop staat. Het concrete en wat popperige portret lijkt op de automatische piloot erop te zijn gezet.

Minder op de voorgrond tredend, ondanks het flinke formaat, maar zeer ijl en geconcentreerd getekend met kleurpotlood is het werk *Portrait als meine Oma VII* van Henrik Kröner. Meestal zijn het zachte kleurverlopen die Kröner op een geruime ondergrond bewerkstelligt maar hier zien we een motief dat uit de Bauhaus afkomstig is. Zijn oma studeerde in de jaren dertig in Hamburg textiele vormgeving. Haar tekeningen heeft hij tien jaar geleden samen met haar gefotografeerd en gearhiveerd. In deze tekening op doek transformeert hij één van haar ontwerpen naar de hem typerende werkwijze en eigent het zich zo toe.

In dit decor zien we de schilder zelf, opvallend met pet en zwarte kat en hij lijkt als een Lao-Tse te mijmeren

 De expositie *A portrait show* is nog tot en met 15 oktober te zien in Melklokaal voor hedendaagse kunst te Heerenveen, www.melklokaal.nl

Overzicht van de expositie *A portrait show*, met aan de wand onder meer (het overwegend gele) *Verzinken in koolzaad* van Manu Baeyens. Foto: Linus Harms